

ingediend op **935** (2021-2022) – Nr. 2
20 oktober 2021 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Werk,
Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door Maaïke De Vreese

over het ontwerp van decreet

houdende instemming
met het samenwerkingsakkoord van 19 maart 2021
tussen het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest,
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
en de Duitstalige Gemeenschap
met betrekking tot de coördinatie
inzake het toezicht en de naleving
van de gewestelijke wetgevingen
betreffende tewerkstelling

Documenten in het dossier:
935 (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie:

Voorzitter: Robrecht Bothuyne.

Vaste leden:

Allessia Claes, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Rita Moors, Axel Ronse;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Els Sterckx;

Robrecht Bothuyne, Kurt Vanryckeghem;

Tom Ongena, Maurits Vande Reyde;

Meyrem Almaci, Imade Annouri;

Caroline Gennez.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Elke Sleurs, Tine van der Vloet;

Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Wim Verheyden;

Stijn De Roo, Loes Vandromme;

Steven Coenegrachts, Bart Van Hulle;

Johan Danen, Björn Rzoska;

Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1.	Toelichting	4
2.	Algemene bespreking	5
2.1.	Tussenkomsten van de leden.....	5
2.2.	Antwoord van de minister	6
3.	Artikelsgewijze bespreking	7
4.	Eindstemming	7

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie besprak op 14 oktober 2021 het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 19 maart 2021 tussen het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie inzake het toezicht en de naleving van de gewestelijke wetgevingen betreffende tewerkstelling.

1. Toelichting

Situering

Minister *Hilde Crevits*, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, geeft toelichting bij het ontwerp van decreet.

Vlaanderen is een deelstaat met rechten en plichten. Dit houdt in dat het in een duidelijke en toepasbare regelgeving moet voorzien, maar evenzeer in een efficiënte handhaving daarvan. Om inbreuken op de regelgeving op een effectieve manier te kunnen aanpakken, moeten de bevoegde sociale inspectiediensten van de gewesten en van de Duitstalige Gemeenschap onderling informatie kunnen uitwisselen. Daarom bevat de basisreglementering van iedere inspectiedienst de mogelijkheid tot uitwisseling van informatie. Voor de Vlaamse Sociale Inspectie wordt dit geregeld in artikel 9 van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht, dat in het sluiten van een samenwerkingsakkoord voorziet.

In het kader van de zesde staatshervorming werd heel wat nieuwe regelgeving naar het beleidsdomein Werk overgedragen. Dat heeft de nood aan meer samenwerking tussen de sociale inspectiediensten en het afsluiten van een samenwerkingsakkoord versterkt.

Op 19 maart 2021 is er een samenwerkingsakkoord tussen het Waalse Gewest, het Vlaamse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Duitstalige Gemeenschap afgesloten. Het is het eerste samenwerkingsakkoord tussen de regionale sociale inspectiediensten.

Doel

Met dit samenwerkingsakkoord wordt een versterking van de samenwerking tussen de sociale inspectiediensten van de gewesten en van de Duitstalige Gemeenschap beoogd. Het doel is een betere controle op de naleving van de wetgeving door:

- het uitwisselen van informatie;
- het verlenen van wederzijdse ondersteuning in de voorbereiding en de uitvoering van de controleacties;
- het organiseren van gemeenschappelijke vormingen en opleidingen.

Het samenwerkingsakkoord voorziet tevens in een begeleidingscomité dat zal instaan voor de correcte uitvoering ervan. De samenstelling en werkingsmodaliteiten daarvan zullen in een operationeel samenwerkingsprotocol worden bepaald. Zodra de verschillende parlementen met het samenwerkingsakkoord hebben ingestemd, wordt werk gemaakt van dit protocol.

Belangrijkste elementen

De minister vat de belangrijkste punten van het samenwerkingsakkoord samen. Het samenwerkingsakkoord regelt de samenwerking tussen de sociale inspectiediensten van de gewesten en van de Duitstalige Gemeenschap die bevoegd zijn in het kader van het tewerkstellingsbeleid (artikel 1 van het samenwerkingsakkoord). Voor het Vlaamse Gewest betreft dit de Vlaamse Sociale Inspectie.

De samenwerking heeft betrekking op het tewerkstellingsbeleid, met andere woorden de bevoegdheden die zijn opgesomd in artikel 6, §1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (artikel 2).

Er wordt in een juridische verankering voorzien voor de uitwisseling van informatie tussen de bevoegde inspectiediensten en voor het gebruik ervan (artikel 3 tot en met 6).

Ook de wederzijdse ondersteuning wordt geregeld in het samenwerkingsakkoord. Onder ondersteuning wordt de verzameling van informatie en het bijwonen van onderzoeken als waarnemer begrepen. Voor het verzamelen van informatie kunnen de betrokken inspectiediensten, op verzoek of met toestemming van de andere inspectiedienst, personeelsleden uitzenden om alle nuttige informatie te verzamelen op het territoriaal bevoegdheidsgebied van die andere inspectiedienst (artikel 7).

Een tweede vorm van wederzijdse ondersteuning is het bijwonen van onderzoeken als waarnemer. De betrokken inspectiediensten kunnen op verzoek of met toestemming van de andere inspectiedienst bij de uitvoering van inspectie- en controleopdrachten als waarnemer aanwezig zijn op het territoriaal bevoegdheidsgebied van die andere inspectiedienst (artikel 8).

In beide gevallen kunnen de inspectiediensten de informatie die ze hebben verkregen op dezelfde manier gebruiken als de informatie die ze binnen het eigen territoriaal bevoegdheidsgebied hebben verkregen (artikel 9).

Voorts wordt er nog in de mogelijkheid voorzien om gezamenlijke vormingen en opleidingen te organiseren (artikel 11 tot en met 13).

Adviezen

De minister merkt op dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen een positief advies zonder bemerkingen heeft verleend. De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft enkele technische opmerkingen geformuleerd. Die worden beantwoord in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet.

De Raad van State vroeg of de federale Gegevensbeschermingsautoriteit werd geraadpleegd. De minister bevestigt dat dit is gebeurd.

Conclusie

De minister vat samen dat het Vlaamse Gewest in het kader van de zesde staats-hervorming heel wat extra bevoegdheden heeft gekregen op het vlak van Werk. Voor een sterke handhaving is een versterkte samenwerking met de andere gewesten noodzakelijk. De minister is tevreden met het bereikte akkoord. Ze hoopt, na de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord door de betrokken parlementen, snel tot een operationeel samenwerkingsprotocol te komen.

2. Algemene bespreking

2.1. Tussenkomen van de leden

Tussenkomen van Björn Rzoska

Björn Rzoska zegt dat de Groenfractie het ontwerp van decreet zal goedkeuren. Wanneer er regelgeving is, moet die ook worden gehandhaafd. Samenwerken houdt ook in dat er bepaalde opdrachten aan de inspectiediensten worden toevertrouwd.

Worden de inspectiediensten versterkt in het kader van dit samenwerkingsakkoord? Komen er inspecteurs bij?

Tussenkomen van Rita Moors

Rita Moors stelt dat ook de N-VA-fractie het ontwerp van decreet steunt. Het uitgangspunt is dat er beter moet worden samengewerkt om fraude effectief en efficiënt aan te pakken. Sinds de zesde staatshervorming heeft het Vlaamse Gewest er bevoegdheden bijgekregen, zoals het dienstenchequestelsel, de doelgroepenverminderingen en de economische migratie. Daardoor is er een samenwerkingsakkoord nodig om het mogelijk te maken dat de inspectiediensten zo gestructureerd mogelijk samenwerken. Het is goed dat er initiatieven worden genomen om samen opleidingen te organiseren en expertise uit te wisselen.

Door digitalisering en door de inzet van artificiële intelligentie worden data steeds belangrijker. Door data te ontsluiten en te koppelen kunnen betere analyses worden gemaakt. Op die manier kan men tot nieuwe inzichten komen. Daartoe is het belangrijk dat er duidelijke en gemakkelijk raadpleegbare databanken of platformen zijn. Op welke manier worden databanken gekoppeld en worden data ontsloten? Zullen de gewestelijke inspectiediensten toegang krijgen tot elkaars databanken of moeten ze de gegevens opvragen? Hoe zal dit praktisch worden georganiseerd?

In het derde lid van artikel 5 van het samenwerkingsakkoord wordt bepaald dat informatie slechts na schriftelijke toestemming voor andere doeleinden mag worden gebruikt. Wat wordt verstaan onder andere doeleinden?

Het betreft de samenwerking tussen de gewestelijke inspectiediensten en die van de Duitstalige Gemeenschap. Dat is volgens *Rita Moors* ook logisch want het gaat om een exclusieve regionale bevoegdheid. Zijn ook de federale inspectiediensten betrokken en op welke manier? Bepaalde gegevens kunnen nuttig zijn voor regionale inspectiediensten, bijvoorbeeld bij het detecteren van fraude wanneer er steunmaatregelen worden toegekend.

2.2. Antwoord van de minister

Minister *Hilde Crevits* antwoordt eerst op de vraag van Björn Rzoska over de eventuele versterking van de inspectiediensten. Het samenwerkingsakkoord zou het werk van de inspecteurs niet moeten vergemakkelijken en niet verzwaren. De minister geeft het voorbeeld van een controle in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van mensen zonder wettig verblijf die in het Vlaamse Gewest werken. De informatie zal vlot kunnen worden uitgewisseld. Een ander voorbeeld is de controle van een transportfirma met een maatschappelijke zetel in Brussel die in het Vlaamse Gewest een postbusfirma heeft omdat vrachtwagenchauffeur hier een knelpuntberoep is. Indien de controle kan worden uitgebreid naar de maatschappelijke zetel kan dat waardevolle informatie opleveren voor het onderzoek van de Vlaamse Sociale Inspectie. Nog een ander voorbeeld is de aanpak van gewestgrensoverschrijdende fraude met dienstencheques. Dergelijke gevallen kunnen maar worden aangepakt door intens samen te werken.

Daarom is de minister ervan overtuigd dat er specifiek voor de uitvoering van dit samenwerkingsakkoord geen extra inspecteurs moeten worden aangeworven. Indien er terechte bekommernissen zijn, zoals die er waren voor fraude met de coronapremies, kunnen er extra inspecteurs bijkomen.

De minister antwoordt aan *Rita Moors* dat de operationalisering van het samenwerkingsakkoord nog moet gebeuren. Daartoe wordt een samenwerkingsprotocol uitgewerkt. De inspectiediensten zullen niet zonder meer toegang verlenen tot

elkaars databanken. Vanuit het oogpunt van privacy blijft de afscherming van gegevens aangewezen. Er zal wel informatie worden gedeeld over bepaalde fraudefenomenen. De inspecteurs kunnen die informatie samenleggen om na te gaan of een overtreding kan worden vastgesteld.

De minister gaat er wel vanuit dat het protocol na inwerkingtreding nog af en toe zal moeten worden aangepast. Het lid verwees terecht naar de inzet van artificiële intelligentie. De minister sluit niet uit dat voor de detectie van bepaalde types van fraude een gezamenlijk systeem wordt opgezet. Ze neemt de suggesties van het lid zeker mee.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen.

4. Eindstemming

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 10 stemmen.

Robrecht BOTHUYNE,
voorzitter

Maike DE VREESE,
verslaggever